

درآمد ۶ درصدی شرکت های مناطق آزاد از فروش ملک

صفحه ۸ را بخوانید

دبیرکل نهاد کتابخانه های عمومی کشور در گفت و گو با «فرهیختگان»:

لیست سیاه نداریم

روزنامه خبری تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه
۳۰۰۰ تومان

شماره مسلسل ۲۲۵۷
دوشنبه ۲۳ خرداد ۱۴۰۱
۱۳ ذیحجه ۱۴۴۳
۱۳ ژوئن ۲۰۲۲
شماره ۳۶۱۴

No. 3614 | 16 Pages

سالی که هاشمی عالیجناب شد

«فرهیختگان» بخش هایی از کتاب **خطرات سال ۷۸** مرحوم هاشمی رفسنجانی را برای اولین بار منتشر می کند، نسبت او و اصلاح طلبان تندرو در اوج دوم خرداد چگونه بود

فعالان عرصه فناوری دانشگاه آزاد مطرح کردند

تقویت دانش بنیان ها با تشکیل شبکه های ارتباطی

«۸»

اختتامیه دومین جشنواره رویداد ملی کرسی های آزاداندیشی با معرفی نفرت برتر

آزاداندیشی یک گام به جلو

«۶»

معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی:

هدف کرسی های آزاداندیشی تقویت عقلانیت و قوه استدلال است

«۶»

« یادداشت - ۱ »

اروپا و تلنگر بحران اوکراین

ناخالص داخلی (سقف سنتی آلمان برای هزینه در این زمینه) این کشور است. با توجه به عملکرد ناتو و سایر کشورهای غربی در بحران اوکراین و افزایش هزینه های زندگی به خصوص افزایش هزینه غلات و دانه های روغنی، دکترین خودیاری و عدم ورود به منازعه با کشوری مثل روسیه، موجب پیروزی رهبرانی مانند ویکتور اوربان در مجارستان شد.

برای پی بردن به عمق بحران اوکراین، به ویژه در نگاه اروپاییان، باید این نکته را مدنظر داشت که جنگ در اروپا، برای اروپایی ها که بعضی از پدیده ها مانند آوارگی، جنگ و محطی را فقط برای غیرغربی ها در نظر داشتند، تعجب آور و خارج از عادت است. نسلی از اروپایی ها که جوانان شان حتی جنگ سرد و شوروی را درک نکرده اند و عادت به تماشای جنگ از قاب رسانه در مناطقی مانند غرب آسیا و آفریقا دارند.

آزاداندیشی (سقف سنتی آلمان برای هزینه در این زمینه) این کشور است. با توجه به عملکرد ناتو و سایر کشورهای غربی در بحران اوکراین و افزایش هزینه های زندگی به خصوص افزایش هزینه غلات و دانه های روغنی، دکترین خودیاری و عدم ورود به منازعه با کشوری مثل روسیه، موجب پیروزی رهبرانی مانند ویکتور اوربان در مجارستان شد.

برای پی بردن به عمق بحران اوکراین، به ویژه در نگاه اروپاییان، باید این نکته را مدنظر داشت که جنگ در اروپا، برای اروپایی ها که بعضی از پدیده ها مانند آوارگی، جنگ و محطی را فقط برای غیرغربی ها در نظر داشتند، تعجب آور و خارج از عادت است. نسلی از اروپایی ها که جوانان شان حتی جنگ سرد و شوروی را درک نکرده اند و عادت به تماشای جنگ از قاب رسانه در مناطقی مانند غرب آسیا و آفریقا دارند. آلتور که به نظر می رسد یکی از راهبردهای مواجهه با بحران اوکراین، جدا کردن شخص پوتین از روسیه است، به این معنا که مطلوب ترین آینده، کارکردن اروپا با روسیه بدون پوتین در آینده است که دلیل آن نیز می تواند وابستگی اروپا به انرژی روسیه و جلوگیری از شکل گیری دکورته ریشه دار در بحران اوکراین باشد، همان طور که مکرون در اظهارنظر اخیر خود بیان داشته است که «ما نباید روسیه را تحقیر کنیم تا روزی که جنگ متوقف شود، ما نباید هرگز تسلیم وسوسه تحقیر یا روحیه انتقام شویم.»

کلام آخر آنکه، به نظر می رسد دکترین خودیاری، بیش از گذشته در اروپا رواج خواهد یافت، هرچند کمک های نظامی به اوکراین و وجود دشمنی واحد، به نزدیکی کشورهای اروپایی و روابط فرآتلانتیک کمک کرده است، اما اشتباه سیاسی اوکراین در شکل گیری این بحران نشان داد این کمک ها اگر هم وجود داشته باشند، حداقل با هزینه های گزاف برای اوکراین باشد، درگیر خواهد بود، لذا کم هزینه ترین راهکار، خودیاری است. شاید بهترین تصویر از آینده احتمالی اروپا را دومینک مویسی در کتاب «ژئوپلیتیک احساسات» در سال ۲۰۰۸ در یکی از سناریوها بیان کرده است که: «موزه ای از گذشته خودش که ترس بر آن حاکم است و خود تخصیص داد که بیش از دو درصد تولید

محور برلین و فرانسه بعد از برگزیت (خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا) بیشترین تلاش را برای تقویت صدراعظم آلمان تفکرات متفاوتی نسبت به مرکل دارد، همان طور که یکی از دیپلمات های اروپایی وی را تاجر آلمانی نامیده بود. به نظر می رسد موضوعی مانند اتحادیه اروپا برای اروپایی ها خصوصا آلمان و فرانسه (به عنوان رهبران سنتی اروپا) و حداقل برای قسمتی از آنان، ورای مباحث سود و زیان متعارف و سیاسی، دارای جنبه های حیثیتی است. این نگاه باید دید دستیابی به اروپایی واحد و قدرتمند که بازگیری تاثیر گذار در عرصه بین الملل باشد، مشخصا در نگاه رهبران اروپایی وجود داشته است، هرچند اختلافات زیادی در جزئیات و کلیات دارند. برای مثال کشورهایمانند دانمارک، کراسوی و لهستان، عضو اتحادیه اروپا هستند ولی از یورو استفاده نمی کنند، در مقابل نروژ و ایسلند جزء منطقه شنگن هستند ولی عضو اتحادیه اروپا نیستند و ایرلند و رومانی عضو اتحادیه اروپا هستند که عضو شنگن نیستند. و روسیه به دنبال کاهش بیشتر دلار هستند، دلار آمریکا ممکن است در سال های آینده تحت فشار فزاینده ای قرار گیرد.

روسیه تا حد زیادی بزرگ ترین دریافت کننده تامین مالی بخش دولتی پکن است، به طوری که بین سال های ۲۰۰ تا ۲۰۱۷، ۱۰۷ و ام و اعتبار صادراتی به ارزش ۱۲۵ میلیارد دلار از موسسات دولتی چین دریافت کرده است. چین و روسیه در سال ۲۰۱۰ شروع به استفاده از ارزهای ملی خود برای تسویه تجارت دوجانبه کردند و اولین خط سوآپ ارزی خود را در سال ۲۰۱۴ افتتاح کردند که در سال ۲۰۲۰ آن را به مبلغ ۱۵۰ میلیارد یوان طی سه سال تمدید کردند. تسویه یوان، ۲۸ درصد از صادرات چین به روسیه راد نیمه اول سال ۲۰۲۱ به خود اختصاص داد، در حالی که این رقم در سال ۲۰۱۳ تنها دو درصد بود، چون هر دو کشور به دنبال کاهش اتکا به دلار و درعین حال توسعه سیستم های پرداخت فرامرزی مربوطه خود هستند.

پول چین ۱۳.۱ درصد از ذخایر ارز خارجی بانک مرکزی روسیه را در ژوئن ۲۰۲۱ به خود اختصاص داد، در حالی که در ژوئن ۲۰۱۷ تنها ۰.۱ درصد بود و میزان دلار آمریکا ذخیره در مسکو از ۴۶.۳ درصد در مدت مشابه به ۱۶.۴ درصد کاهش یافت. با توجه به اینکه چین و روسیه به دنبال کاهش بیشتر دلار هستند، دلار آمریکا ممکن است در سال های آینده تحت فشار فزاینده ای قرار گیرد.

نتیجه

به باور کارشناسان، مسکو و پکن مساله اوکراین را بخشی از یک مبارزه گسترده تر با نفوذ ایالات متحده می دانند. هر دو خواستار اصلاحات در شورای امنیت سازمان ملل متحد و بانک جهانی برای مشارکت بیشتر در امور جهانی شده اند که اقتصادهای بزرگ تر دیگر مانند برزیل، هند و آفریقا باید در آن مشارکت داده شوند. در واقع، این دو کشور با گروه بریکس پیش بینی می شود تا سال ۲۰۳۰، ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی جهانی را داشته باشند.

همچنین استفاده واشنگتن از دلار آمریکا و سیستم بانکی جهانی سوئیفت به عنوان سلاح تجاری نیز باعث بی اعتمادی بیشتر شده است. می توان انتظار داشت که چین و روسیه در این مقطع در برابر آن ایستادگی کنند.

تاثیر جنگ اوکراین بر روابط اقتصادی روسیه و چین

در یک تاسیسات سبیری شرقی را لغو کرد.

تجارت کالایی

در سال ۲۰۱۹، چین اجازه واردات دانه سویا از تمام مناطق روسیه را صادر کرد و دو کشور قراردادی را برای تعمیق همکاری در زنجیره تامین سویا امضا کردند که باعث رشد بیشتر شرکت های چینی در روسیه بود. صادرات سویا به چین در سال گذشته به ۵۴۳.۵۸ تن رسید و پیش بینی می شود تا سال ۲۰۲۴ به ۳.۷ میلیون تن برسد.

در سال ۲۰۲۱، چین واردات گوشت گاو از روسیه را تایید کرد. همچنین در ماه مارس سال جاری، پکن اجازه واردات گندم از تمام مناطق روسیه را داد و محدودیت های قبلی را حذف کرد. دیگر صادرات مواد غذایی از روسیه به چین شامل ماهی، روغن آفتابگردان، روغن کلزا، مرغ، آرد گندم و شکلات است. چین همچنین با واردات الوار و محصولات مرتبط با آن در سال گذشته ۴.۱ میلیارد دلار، خریدار بزرگ الوار از روسیه است. در سوی دیگر، چین محصولات مکانیکی، ماشین آلات و تجهیزات حمل و نقل، تلفن همراه، خودرو و محصولات مصرفی را به روسیه می فروشد.

صادرات چین به روسیه در سال گذشته به ۶۷.۶ میلیارد دلار رسید که ۳۴ درصد افزایش داشت و احتمالا بازار روبه رشدی خواهد بود، چون روسیه محصولات اتحادیه اروپا را با مشابه های چین و آسیا جایگزین می کند.

البته هنوز توافقنامه های تجاری اجرایی نشده است که می تواند به سرعت بخشیدن به تجارت دوجانبه روسیه و چین کمک کند. پکن در سال ۲۰۱۸ با اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU) توافقنامه تجارت آزاد را امضا کرد که بر تجارت آزاد چین و روسیه بسیار تاثیر گذار خواهد بود.

سرمایه گذاری و فاینانس چینی

تحریم های غرب روسیه را مجبور کرد که در سال های اخیر به چین برای فرصت های سرمایه گذاری نگاه ویژه ای داشته باشد و بانک های دولتی چین به روسیه کمک کرده اند از زیرساخت ها گرفته تا پروژه های نفت و گاز تحت طرح کمربند و جاده چین تامین مالی کند.

چین و روسیه در سال های اخیر به طور فزاینده ای به هم نزدیک شده و به شرکای تجاری یکدیگر تبدیل شده اند اما این رابطه به دلیل تحریم های غرب علیه مسکو به خاطر حمله به اوکراین تهدیدهایی نیز به همراه دارد.

بر اساس داده های گمرک چین، مجموع تجارت چین و روسیه در سال ۲۰۲۱ با ۳۵.۹ درصد افزایش به ۱۴۷.۹ میلیارد دلار رسید و روسیه به عنوان منبع اصلی نفت، گاز، زغال سنگ و کالاهای کشاورزی چین است. از زمان اعمال تحریم ها در سال ۲۰۱۴ پس از الحاق کریمه به روسیه، تجارت دوجانبه بیش از ۵۰ درصد افزایش یافته و چین به بزرگ ترین مقصد صادرات روسیه تبدیل شده است. البته دو کشور برای تجارت دوجانبه ۲۵۰ میلیارد دلار هدف گذاری کرده اند.

به باور کارشناسان، این رابطه عمیق تر از تجارت کالایی است و خود را در درک ژئوپلیتیک جهانی و به ویژه بی اعتمادی فزاینده به ایالات متحده نشان داده است. تجربیات مشترک در زمینه تحریم ها و جنگ های تعرفه ای با واشنگتن منجر به همکاری و برنامه ریزی برای جبران اقدامات ایالات متحده شده است. اما با تشدید تحریم ها علیه روسیه، چین می تواند بخشی از نیاز همسایه اش را با خرید بیشتر جبران کند، اما درعین حال مراقب تحریم های احتمالی نیز باشد.

روسیه در سال گذشته با سهم ۱۵.۵ درصد از واردات چین، دومین تامین کننده بزرگ نفت چین پس از عربستان سعودی است. حدود ۴۰ درصد از این منابع از طریق خط لوله ۴۰۷۰ کیلومتری شرق سبیری اقیانوس آرام عرضه می شود که با ۵۰ میلیارد دلار وام چینی تامین مالی شده است. روسیه همچنین سومین تامین کننده گاز پکن است و ۱۶.۵ میلیارد مترمکعب سوخت به چین در سال ۲۰۲۱ صادر کرد که حدود پنج درصد از تقاضای چین را تامین می کند.

روسیه با میانگین ۱.۵۹ میلیون بشکه در روز در سال گذشته با سهم ۱۵.۵ درصد از واردات چین، دومین تامین کننده بزرگ نفت چین پس از عربستان سعودی است. حدود ۴۰ درصد از این منابع از طریق خط لوله ۴۰۷۰ کیلومتری شرق سبیری اقیانوس آرام عرضه می شود که با ۵۰ میلیارد دلار وام چینی تامین مالی شده است. روسیه همچنین سومین تامین کننده گاز پکن است و ۱۶.۵ میلیارد مترمکعب سوخت به چین در سال ۲۰۲۱ صادر کرد که حدود پنج درصد از تقاضای چین را تامین می کند.

روسیه با میانگین ۱.۵۹ میلیون بشکه در روز در سال گذشته با سهم ۱۵.۵ درصد از واردات چین، دومین تامین کننده بزرگ نفت چین پس از عربستان سعودی است. حدود ۴۰ درصد از این منابع از طریق خط لوله ۴۰۷۰ کیلومتری شرق سبیری اقیانوس آرام عرضه می شود که با ۵۰ میلیارد دلار وام چینی تامین مالی شده است. روسیه همچنین سومین تامین کننده گاز پکن است و ۱۶.۵ میلیارد مترمکعب سوخت به چین در سال ۲۰۲۱ صادر کرد که حدود پنج درصد از تقاضای چین را تامین می کند.

به طور جداگانه، روس نفت، به ریاست ایگور سچین، متحد قدیمی پوتین، قراردادی را با CNPC چین برای تامین ۱۰۰ میلیون تن نفت از طریق قزاقستان در مدت ۱۰ سال امضا کرد که عملا قرارداد موجود را تمدید کرد. روس نفت اعلام کرد ارزش قرارداد جدید ۸۰ میلیارد دلار است. این قراردادها باعث تقویت روبل و بازار سهام روسیه از جمله سهام روس نفت و گاز پروم شد. البته گاز پروم در گزارشی اعلام کرد که قصد دارد صادرات گاز به چین را به ۴۸ میلیارد مترمکعب در سال افزایش دهد.

البته باید توجه داشت که ممکن است چین در مورد مناقشه اوکراین، که بخشی از زنجیره تامین خود را غیرفعال می کند، واکنش دیگری داشته باشد. به طوری که برای نشان دادن ناراضیاتی فزاینده، سینیویک در اواخر مارس یک سرمایه گذاری پیشنهادی ۵۰۰ میلیون دلاری با سیور روسیه